

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхайрхан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/171/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улиастай сум
2024 он

Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын
дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Болдбаатар

Утас: 99105506

Цахим хаяг: Boldbaatarkh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ц.Оюунсүвд

Утас: 99076038

Цахим хаяг: oyunsuvdts@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2024.02.06 № 31

танай _____-ны № _____-т

**БАЯНХАЙРХАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Х.ОЮУНЧИМЭГ-Т**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхайрхан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхайрхан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Баянхайрхан сумын Засаг даргын Тамгын газар нь тайлант онд урсгал засварын зардлаас 19,000.0 мянган төгрөгөөр ундны усны худаг засварлаж, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх зардлаас шонхор шувууны бүс нутаг тогтоох, үүр барих ажилд 25,000.0 мянган төгрөг, шонхор шувууг хамгаалахаар камер, дрон худалдан авахад 22,900.0 мянган төгрөг тус тус зарцуулсан байна. Улсын онцгой комиссоос 141,800.0 мянган төгрөгийн автомашин олгож, сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр 105,825.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй нэмэгдсэн байна. Өвөлжилт хүндэрч өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэхэд 14,582.2 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Баянхайрхан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх аудитаар Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс аймгийн 100 жилийн ойн арга хэмжээний хоол хүнсний материалд 3,456.5 мянган төгрөг, аймаг, сумын аварга малчид, оны тэргүүний шагналд 3,720.0 мянган төгрөг, шатахууны зардлаас Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт хотын нутгийн зөвлөлийн золголт, аймгийн ИТХ-ын хуралдаанд оролцох зэрэгт 2,837.9 мянган төгрөгийн шатахууныг зориулалт бус үрэлгэн зарцуулж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчсөн байна.

012000030

Audit(D)Зөвлөмж/2024

Бусад асуудлын хэсэг

Баянхайрхан сумын Засаг даргын Тамгын газар Шилэн дансны цахим мэдээллийн системд байгууллагын урсгал санхүүжилт, хөрөнгө зарцуулах шийдвэрүүдийг тухай бүр мэдээлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>12,701,489.90</u>	<u>68,792,229.36</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	12,701,489.90	68,792,229.36
351	Түүхий эд материал	1,919,500.00	1,919,500.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,919,500.00	1,919,500.00
354	Хангамжийн материал	10,781,989.90	57,172,729.36
35410	Бичиг хэргийн материал	1,688,810.00	2,543,630.00
35420	Аж ахуйн материал	477,100.00	532,100.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,511,079.90	10,979,199.36
35470	Бусад хангамжийн материал	5,105,000.00	43,117,800.00
35600	Мал амьтад	-	9,700,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>578,696,950.65</u>	<u>805,122,738.60</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	578,696,950.65	805,122,738.60
391	Газар	5,908,000.00	8,620,000.00
392	Биет хөрөнгө	571,252,267.49	795,528,555.44
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	338,161,990.00	338,161,990.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,756,666.10)	(69,346,072.62)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	138,531,234.00	325,531,234.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,720,035.09)	(107,168,734.05)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	75,455,242.00	91,530,242.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,774,245.42)	(46,458,708.62)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	16,438,910.00	13,678,210.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,268,025.84)	(3,958,548.78)
39209	Зам, гүүрний байгууламж	9,179,103.00	34,179,103.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,360,073.64)	(5,902,362.10)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	3,660,000.00	3,660,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	348,414,062.00	404,814,462.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(166,978,127.42)	(183,192,259.39)
393	Биет бус хөрөнгө	1,536,683.16	974,183.16
39301	Программ хангамж	3,077,000.00	3,077,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,540,316.84)	(2,102,816.84)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>591,398,440.55</u>	<u>873,914,967.96</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>591,398,440.55</u>	<u>873,914,967.96</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	591,398,440.55	873,914,967.96
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	279,825,085.40	279,825,085.40
51101	Өмч: - төрийн	279,825,085.40	279,825,085.40
512	Хуримтлагдсан үр дүн	139,950,789.90	422,467,317.31
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(19,344,620.81)	139,950,789.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	159,295,410.71	282,516,527.41
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	171,622,565.25	171,622,565.25
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>591,398,440.55</u>	<u>873,914,967.96</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	625,219,584.03	908,957,237.36
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	199,334,513.07	290,572,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	199,334,513.07	290,572,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	199,334,513.07	290,572,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	199,334,513.07	290,572,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	425,885,070.96	618,384,737.36
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	172,724.00	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	172,724.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	93,599,346.96	87,092,583.36
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	90,800,000.00	86,972,583.36
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,799,346.96	120,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	332,113,000.00	531,292,154.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	322,113,000.00	531,292,154.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	10,000,000.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	459,326,697.18	626,171,809.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	459,326,697.18	626,171,809.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	376,103,193.22	612,402,880.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	180,771,406.23	320,411,417.31
210101	Үндсэн цалин	153,373,938.76	222,512,087.45
210102	Нэмэгдэл	22,503,969.74	75,255,588.86
210104	Урамшуулал	4,893,497.73	22,643,741.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,449,034.37	40,590,632.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,099,568.75	27,758,661.66
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,894,079.36	3,265,724.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,433,632.84	2,559,779.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	384,819.60	630,987.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,636,933.82	6,375,478.56
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,211,268.40	15,143,583.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,376,900.40	2,118,693.55
210302	Түлш, халаалт	15,834,368.00	13,024,890.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,005,576.10	29,823,887.90
210401	Бичиг хэрэг	2,563,810.00	2,196,380.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,105,587.10	24,759,907.90
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,368,780.00	2,820,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	53,000.00	47,600.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	914,399.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,713,700.00	5,404,300.00
210604	Урсгал засвар	4,713,700.00	5,404,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,750,000.00	9,265,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,750,000.00	9,265,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,885,258.00	1,350,615.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,999,580.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,000.00	469,075.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	154,874.00	236,364.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.00	73,800.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	119,000.00	203,400.00
210807	Газрын төлбөр	76,804.00	67,976.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	104,316,950.12	190,413,444.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,109,900.00	89,662,632.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	5,198,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	62,107,050.12	95,552,812.05
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	83,223,503.96	13,768,929.68
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	83,223,503.96	13,768,929.68
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	83,223,503.96	13,768,929.68
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	165,892,886.85	282,785,427.41
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,597,476.14	268,900.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	6,597,476.14	268,900.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН	(6,597,476.14)	(268,900.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	159,295,410.71	282,516,527.41

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (426,060,071.0	618,384,737.4
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	426,060,071.0	618,384,737.4
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	172,724.0	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	172,724.0	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	93,599,347.0	87,092,583.4
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	90,800,000.0	86,972,583.4
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,799,347.0	120,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	332,113,000.0	531,292,154.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	322,113,000.0	531,292,154.0
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	10,000,000.0	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	175,000.0	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	175,000.0	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	399,360,071.0	576,484,737.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	399,360,071.0	576,484,737.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	316,136,567.0	562,715,807.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	180,245,464.3	320,463,667.3
210101	Үндсэн цалин	152,847,997.4	222,564,337.5
210102	Нэмэгдэл	22,503,969.9	75,255,588.9
210104	Урамшуулал	4,893,497.1	22,643,741.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,974,976.3	40,538,382.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,564,147.9	27,711,911.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,909,453.6	3,260,224.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,448,616.8	2,559,780.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	368,550.7	630,987.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,684,207.2	6,375,478.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	20,811,268.4	15,343,583.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,376,900.4	2,118,693.6
210302	Түлш, халаалт	19,434,368.0	13,224,890.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,065,080.0	28,880,308.4
210401	Бичиг хэрэг	3,177,200.0	2,922,200.0

210402	Тээвэр, шатахуун	14,821,900.0	23,138,108.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,065,980.0	2,820,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,844,700.0	8,314,900.0
210604	Урсгал засвар	4,844,700.0	8,314,900.0
2107	Томиллолт, зочны зардал	6,750,000.0	9,265,000.0
210702	Дотоод албан томиллолт	6,750,000.0	9,265,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,043,078.0	2,250,615.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,157,400.0	1,200,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,000.0	469,075.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	154,874.0	236,364.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.0	73,800.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	119,000.0	203,400.0
210807	Газрын төлбөр	76,804.0	67,976.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,402,000.0	137,659,351.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,100,000.0	132,361,351.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	302,000.0	5,298,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	83,223,504.0	13,768,929.7
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	83,223,504.0	13,768,929.7
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	83,223,504.0	13,768,929.7
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>26,700,000.0</u>	<u>41,900,000.0</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН	<u>26,700,000.0</u>	<u>41,900,000.0</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>26,700,000.0</u>	<u>41,900,000.0</u>
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	<u>26,700,000.0</u>	<u>41,900,000.0</u>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	26,700,000.0	41,900,000.0
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(26,700,000.0)</u>	<u>(41,900,000.0)</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	279,825,085.4	171,622,565.3	-19,344,620.8	432,103,029.8
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	279,825,085.4	171,622,565.3	-19,344,620.8	432,103,029.8
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	159,295,410.7	159,295,410.7
C08	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	279,825,085.4	171,622,565.3	139,950,789.9	591,398,440.6
D01	2023 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	279,825,085.4	171,622,565.3	139,950,789.9	591,398,440.6
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	279,825,085.4	171,622,565.3	139,950,789.9	591,398,440.6
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	282,516,527.4	282,516,527.4
D09	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	279,825,085.4	171,622,565.3	422,467,317.3	873,914,968.0

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

ЗЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	565,748,600.0	517,523,224.3

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	565,748,600.0	517,523,224.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	565,748,600.0	517,523,224.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	339,121,000.0	320,463,667.3
210101	Үндсэн цалин	242,825,300.0	222,564,337.5
210102	Нэмэгдэл	96,295,700.0	75,255,588.9
210104	Урамшуулал	-	22,643,741.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	42,390,200.0	40,538,382.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,825,300.0	27,711,911.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,391,200.0	3,260,224.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,713,600.0	2,559,780.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	677,600.0	630,987.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,782,500.0	6,375,478.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	15,897,100.0	15,343,583.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,672,200.0	2,118,693.6
210302	Түлш, халаалт	13,224,900.0	13,224,890.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,123,900.0	22,473,500.0
210401	Бичиг хэрэг	2,922,200.0	2,922,200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	16,751,300.0	16,751,300.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,450,400.0	2,800,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,314,900.0	8,314,900.0
210604	Урсгал засвар	8,314,900.0	8,314,900.0
2107	Томилолт, зочны зардал	14,910,100.0	8,525,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	14,910,100.0	8,525,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,388,000.0	2,250,615.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,200,000.0	1,200,000.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	560,000.0	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,100.0	469,075.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	727,700.0	236,364.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,800.0	73,800.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.0	203,400.0
210807	Газрын төлбөр	138,300.0	67,976.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	15,700.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	118,603,400.0	99,613,576.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,300,000.0	94,315,576.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,303,400.0	5,298,000.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	565,748,600.0	517,523,224.3
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	565,748,600.0	517,523,224.3
122005	Орон нутгийн төсвөөс	565,748,600.0	517,523,224.3

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	87,092,583.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	87,092,583.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	87,092,583.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	6,406,808.4
210402	Тээвэр, шатахуун	-	6,386,808.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	20,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	19,000,000.0
210604	Урсгал засвар	-	19,000,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	740,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	-	740,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	60,945,775.0

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	60,945,775.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	87,092,583.4
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	87,092,583.4
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	86,972,583.4
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	120,000.0

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 10,014.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 1,638.1 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 8,376.3 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэн, газрын нэгдсэн санд бүртгэлтэй газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Нийт илрүүлсэн зөрчлөөс 10,014.4 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 3,094.3 мянган төгрөгөөр бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

3.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 19,409.5 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа.

3.2 Төлбөрийн акт

Дархан-Уул аймгийн нутгийн зөвлөлтэй уулзахад 544.8 мянган төгрөгийн, Их-Уул сумын 100 жилийн ойд оролцоход 87.9 мянган төгрөгийн, сумын Засаг дарга аймгийн ИТХ-д оролцоход 645.4 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулж, Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс оны тэргүүний шагналд 360.0 мянган төгрөгөөр бялуу худалдан авч, батлагдсан төсвийг зориулалт бус зарцуулсан, нийт 1,638.1 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.3 Албан шаардлага

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс сумын аварга малчдын шагналд 3,360.0 мянган төгрөгөөр бэлэг дурсгалын зүйл, аймгийн 100 жилийн ойн арга хэмжээнд оролцоход 3,456.5 мянган төгрөгөөр хоол хүнсний материал худалдаж авч, Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт хот, Зүүн хараа суманд нутгийн золголт хийх, Улиастай сумаас оны тэргүүний шагнал авчрах зэрэгт 1,559.9 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулсан зөрчилд албан шаардлага өглөө.

3.4 Зөвлөмж

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Барилга байгууламж, бусад үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгэлтэй Хүндэтгэлийн өргөө, "Баян дүнгээ" хадлангийн талбай, спортын талбай, граш, зочид буудал, уурын зуухны барилга, халуун усны барилгын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд бүртгээгүй байна. Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ” гэж заасантай нийцэхгүй, иж бүрэн байх, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй барилга байгууламжуудын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд бүртгэх;

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруул-аагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант онд худалдаж авсан үндсэн хөрөнгийг зөв ангилж бүртгээгүй байна.	1	19,000.0			1	19,000.0	1	19,000.0				
Зардлыг зөв ангилж бүртгээгүй байна.	1	409.5			1	409.5	1	409.5				
Дүн	2	19,409.5			2	19,409.5	2	19,409.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	АТТ	Тоо	Дүн
Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс оны тэргүүний шагналд бялуу худалдаж авсан.	1	360.0	1	360.0								
Дархан-Уул аймгийн нутгийн зөвлөлтэй уулзах, Их-Уул сумын ойд оролцох, сумын Засаг дарга АИТХ-д оролцох зэрэг албан бус хэрэгцээнд шатахуун зарцуулсан.	1	1,278.1	1	1,278.1								
ЗДНХ-өөс сумын аварга малчдын шагналд аяганы ком, аймгийн 100 жилийн ойн арга хэмжээнд хоол хүнсний материал худалдаж авсан	1	6,816.5			1	6.816.5						
УБ, Дархан, Эрдэнэт хот, Зүүн хараа суманд нутгийн золголт хийх, оны тэргүүний шагнал авчрах зэрэг ажилд шатахуун зарцуулсан	1	1,559.8			1	1.559.8						
Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй							1					

барилга байгууламжуудын газрыг үнэлж, бүртгэлд тусгаагүй													
Дүн	5	10,014.4	2	1,638.1	2	8,376.3	1						

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

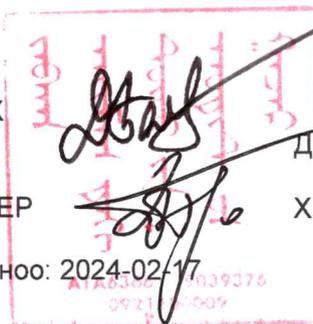
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Огноо: 2024-02-17

БОЛОВСРУУЛСАН:

АХЛАХ АУДИТОР

Огноо: 2023-02-17

Д.БАТ-УНДРАА

Х.БОЛДБААТАР

Ц.ОЮУНСУВД